

# نقش استرس در بروز پسوریازیس و شدت ضایعات آن

دکتر الهام ابن احمدی،<sup>\*\*\*</sup> پریچهر صعودی،<sup>\*\*\*</sup> دکتر یحیی دولتی

<sup>\*\*\*</sup> متخصص پوست،<sup>\*\*\*</sup> فوق‌لیسانس روانشناسی،<sup>\*\*\*</sup> رئیس مرکز آموزش و پژوهش بیماریهای پوست و جدام،  
دانشگاه علوم پزشکی تهران

**مقدمه:** از آنجا که تاکنون در کشور ما پژوهشی در خصوص اثر عوامل سایکولوژیک بر بیماری با اهمیت و با شیوع نسبتاً بالای پسوریازیس انجام نشده بود و به دلیل آنکه بررسی بیشتر عوامل تحریک‌کننده این بیماری از جمله عوامل سایکولوژیک و سعی در جهت رفع و پرهیز از برخورد با این عوامل به منظور طولانی‌تر شدن دوره بهبود بیماری و در نتیجه کاهش مخارج و مشکلات عدیده‌ای که گریبانگیر مبتلایان به این بیماری و همچنین مسئولین ضروری می‌نمود، این پژوهش با هدف تعیین ارتباط استرس با بروز پسوریازیس و شدت علائم آن انجام شد.

**مواد و روشها:** این پژوهش مطالعه‌ای از نوع مورد شاهدهی و آینده‌نگر می‌باشد که به روش نمونه‌گیری تصادفی بر روی ۹۵ فرد مراجعه‌کننده به بیمارستان رازی یا سن بیش از ۱۸ سال، اجرا شده است. گروه مورد از میان بیماران مبتلا به پسوریازیس و گروه شاهد از میان افراد غیرمبتلا به پسوریازیس که اثر نداشتن بر بیماری آنها به اثبات رسیده است، انتخاب شدند. دو گروه از نظر سن و جنس با یکدیگر جور (match) شدند. استرس افراد مورد مطالعه از طریق فرم ارزیابی استرس Holmes and Rahe با تغییراتی در آن یا تأیید متخصص سایکولوژی، مورد سنجش قرار گرفت. وسعت و شدت ضایعات پوستی مبتلایان به پسوریازیس نیز با فرم (Psoriasis Area And Severity Index) PASI مورد ارزیابی قرار گرفت. تجزیه و تحلیل اطلاعات به کمک نرم‌افزار آماری SPSSWIN (6) و با آزمونهای آماری ا، لوچیسیتیک رگرسیون چند متغیره و همبستگی اسپیرمن انجام شد.

**نتایج:** میانگین شدت استرس در گروه مبتلایان به

پسوریازیس بطور معنی‌داری بیش از گروه شاهد بود ( $p=0/021$ )، به عبارت دیگر استرس با بروز پسوریازیس مرتبط بود. ولی شدت استرس با شدت و وسعت ضایعات مبتلایان به پسوریازیس ارتباط آماری معنی‌داری نداشت ( $p=0/268$ ).

**بحث:** با توجه به تأثیر استرس در ظهور علائم پسوریازیس، پیشنهاد می‌شود علاوه بر درمانهای معمول این بیماری، از روشهای سایکولوژیک جهت کاهش استرسهای روحی و در نهایت کاهش دوره بیماری استفاده گردد.

**واژه‌های کلیدی:** استرس، پسوریازیس

## مقدمه

پسوریازیس یک بیماری پوستی مزمن عودکننده از نوع پاپولواسکوامو می‌باشد که تاکنون درمانی قطعی برای آن یافت نشده است. از نظر شیوع این بیماری در کشورها و مناطق مختلفه آمارهای متفاوتی ذکر شده است. به عنوان مثال، در اروپای غربی و اسکانديناوی شیوع آن بین ۱/۵٪ تا ۳٪ است (۱)؛ در مطالعه دیگر در نروژ شیوع آن ۴/۸٪ گزارش شده است (۲).

متأسفانه در کشور ما آمار دقیقی از شیوع آن در دست نیست ولی بطور تجربی مشاهده بیماران متعدد مراجعه‌کننده به درمانگاهها و مراکز پزشکی نشان می‌دهد که، شیوع آن در میان بیماریهای پوستی دیگر بسیار قابل توجه است. با توجه به اهمیت این بیماری، عدم علاج قطعی برای آن و این که این بیماری فرد مبتلا و همینطور دولت را جهت ارائه درمانهای مناسب، تأمین داروهای گرانبها، بستری در بخش‌های بیمارستانی به مدت طولانی، مراجعات مکرر به درمانگاهها جهت پیگیری و صرف هزینه‌های زیاد، دچار مشکلات فراوانی